

**Pani
Ewa Fica
p.o. Dyrektor
SP ZOZ Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego nr 3
w Rybniku**

**ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290
FAKS +48 32 20 78 291

marszal@slaskie.pl
www.slaskie.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 121 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 295 ze zm., obecnie t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (t. jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1331) oraz Regulaminu kontroli podmiotów leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie, stanowiącego załącznik do uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 666/30/VI/2019 z dnia 27.03.2019 r. ze zm., została przeprowadzona przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego kontrola w kierowanym przez Panią Szpitalu. Działając na podstawie § 25 ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

SP ZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku,
ul. Energetyków 46 (dalej: Szpital).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

- Pani Ewa Fica powołana przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2927/196/VI/2020 z dnia 16.12.2020 r. na stanowisko p.o. Dyrektora Szpitala z dniem 17.12.2020 r. do czasu powołania dyrektora ww. podmiotu leczniczego, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy liczony od dnia odwołania dotychczasowego dyrektora, zmienionej uchwałą nr 1303/237/VI/2021 z dnia 26.05.2021 r. w zakresie okresu wyznaczenia do pełnienia obowiązków dyrektora, który został przedłużony o czas trwania ogłoszonego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz o kolejne 90 dni od dnia jego odwołania;
- Pani Bożena Mocha-Dziechciarz – Dyrektor Szpitala, powołana na to stanowisko od dnia 01.11.2014 r., na mocy uchwały nr 1998/375/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia

28.10.2014 r. do czasu rozstrzygnięcia postępowania konkursowego, a następnie powołana z dniem 01.10.2016 r. na stanowisko Dyrektora Szpitala uchwałą nr 1948/141/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27.09.2016 r. Odwołana ze stanowiska z dniem 16.12.2020 r. uchwałą nr 2926/196/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 16.12.2020 r.

Numer kontroli: AU-KN.1711.39.2020

Zakres i okres objęty kontrolą: Gospodarka finansowa za lata 2018-2020

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Danuta Zarębska – główny specjalista (obecnie p.o. Kierownik referatu kontroli), na podstawie upoważnienia nr 588/AU/2020 z dnia 16.12.2020 r., w dniach: 16-22 grudnia 2020 r. oraz 11-29 stycznia 2021 r.,
- Paweł Kracziła – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 589/AU/2020 z dnia 16.12.2020 r., w dniach: 16-23 grudnia 2020 r. oraz 11-29 stycznia 2021 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 16.12.2020 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 29.01.2021 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli Jednostki pod numerem 13/2020.

(dowód: akta kontroli nr 4 - 7)

II. Ustalenia szczegółowe

Zagadnienia podlegające ocenie

1. Realizacja przychodów uzyskiwanych poza świadczeniami z NFZ, ze szczególnym uwzględnieniem umów najmu.

A. Opis stanu faktycznego:

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat sporządzonym wg stanu na dzień 31.12.2018 r. Szpital:

- uzyskał przychody netto ze sprzedaży produktów w wysokości 168 230 088,81 zł, pozostałe przychody operacyjne 6 309 525,46 zł,
- poniósł koszty działalności operacyjnej w wysokości 179 705 722,94 zł, koszty finansowe (odsetki) w kwocie 2 229 727,37 zł.

Strata netto wyniosła (-) 13 008 130,31 zł.

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat sporządzonym wg stanu na dzień 31.12.2019 r. Szpital:

- uzyskał przychody netto ze sprzedaży produktów w wysokości 191 996 965,47 zł, pozostałe przychody operacyjne 7 109 703,58 zł,
- poniósł koszty działalności operacyjnej w wysokości 212 645 118,26 zł, koszty finansowe (odsetki) w kwocie 2 893 150,43 zł.

Strata netto wyniosła (-) 20 546 392,19 zł.

Przyjęty plan finansowy Szpitala na 2020 r. (po zm.) zakładał przychody netto ze sprzedaży produktów w wysokości 207 421 000 zł, przychody ogółem w wysokości 216 489 868 zł oraz koszty działalności operacyjnej w wysokości 221 913 665,05 zł, a koszty ogółem w wysokości 226 731 165,05 zł. Planowany wynik finansowy – strata (-) 10 241 297,05 zł.

Stan należności Szpitala wynosił:

➤ długoterminowe:

- a) na dzień 31.12.2018 r. - nie występowały,
- b) na dzień 31.12.2019 r. - nie występowały,
- c) na dzień 31.12.2020 r. - nie występowały;

➤ krótkoterminowe:

- a) na dzień 31.12.2018 r. wynosił 21 127 790,34 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 20 068 881,93 zł (w tym wymagalne powyżej 12-tu miesiący 2 401 021,52 zł). Wysokość odpisów aktualizujących należności 2 727 901,19 zł;
- b) na dzień 31.12.2019 r. wynosił 24 160 228,24 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 22 827 183,11 zł (w tym wymagalne powyżej 12-tu miesiący 2 059 068,47 zł). Wysokość odpisów aktualizujących należności 2 798 287,11 zł;
- c) na dzień 31.12.2020 r. (według stanu na 31.01.2021 r.) wynosił 15 766 949,54 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 13 743 376,70 zł (w tym wymagalne powyżej 12-tu miesiący 2 769 310,45 zł). Wysokość odpisów aktualizujących należności 2 723 193,32 zł.

Kontrolą objęto realizację wybranych źródeł przychodów uzyskiwanych w 2019 i 2020 roku przez Szpital z tytułu najmu/dzierżawy powierzchni użytkowej na podstawie:

- wybranych na podstawie przedłożonych wykazów umów najmu/dzierżawy zawartych w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r.,
- ewidencji księgowej, w tym terminowości regulowania należności z ww. tytułów oraz naliczania odsetek w przypadku nieterminowej zapłaty.

W okresie objętym kontrolą w Szpitalu obowiązywała procedura w zakresie zawierania umów najmu/dzierżawy w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego w zakresie wolnych powierzchni (pomieszczeń) użytkowych SPZOZ WSS nr 3 w Rybniku wprowadzona Zarządzeniem nr 139/2019 Dyrektora Szpitala z dnia 05.12.2019 r. (poprzednio obowiązująca procedura była wprowadzona Zarządzeniem nr 97/2017 Dyrektora Szpitala z dnia 20.11.2017 r.).

Zweryfikowano umowy o numerach:

- FUS/14B/03/2019 z dnia 14.06.2019 r.,
- TAG/4/2020 z dnia 24.09.2019 r.,
- TAG/51/P/2019/... (TAG/51/P/PAKIET-1, TAG/51/P/PAKIET-2, TAG/51/P/PAKIET-5) z dnia 30.07.2019 r.,
- TAG/8/2019 z dnia 01.09.2019 r.,
- TAG/165/P/1/2020 z dnia 27.07.2020 r.

Ustalono:

1. Kontrahent o nr księg. N1486 - umowa najmu nr TAG/4/2020 z dnia 24.09.2019 r. (nr 377/2020 w rejestrze umów WSS nr 3) na najem sali konferencyjnej (sala nr 1.72) zlokalizowanej w Pawilonie nr 3 Szpitala z przeznaczeniem na realizację szkolenia warsztatów grupowych dla specjalistów pracy socjalnej wyrównujących poziom wiedzy oraz egzaminu w ramach projektu „Rybnicki Opatrunek Społeczny”. Obowiązanie umowy - w dniu 25.09.2020 r. od godziny 15:00 do godziny 21:00 oraz w dniu 26.09.2020 r. od godziny 11:00 do godziny 21:00. Wynajmujący zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala wynagrodzenia w wysokości 250 zł netto za dzień przeprowadzenia szkolenia plus obowiązujący podatek VAT. Płatność na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wynajmującego po zakończeniu okresu najmu w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury. Podstawa zawarcia umowy (w trybie bezprzetargowym) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 35/2016 z dnia 23.03.2016 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/131/2016 z dnia 16.03.2016 r.) oraz zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1966/161/VI/2020 z dnia 26.08.2020 r. Najemca na podstawie wystawionej faktury uregulował w dniu 29.09.2020 r. należność wynikającą z umowy w wysokości 615 zł brutto łącznie za dwa dni szkoleń.

2. Kontrahent o nr księg. N1467 - umowa najmu nr FUS/14B/03/2019 z dnia 14.06.2019 r. (nr 299/2019 w rejestrze umów WSS nr 3) na wynajem sal gimnastycznych (nr 1.46 i 1.51) zlokalizowanych w Pawilonie nr 3 Szpitala z przeznaczeniem do kinezoterapii Działu Rehabilitacji na czas zajęć teoretycznych i ćwiczeniowych dla uczestników szkolenia w terminie od 14.06.2019 r. do 06.10.2019 r. Umowa została zawarta w związku z zawarciem umowy szkoleniowej nr FUS/14/03/2019 stanowiącej umowę główną.

Załącznik do umowy stanowił szczegółowy harmonogram zajęć teoretycznych i ćwiczeniowych. Wynajmujący zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala wynagrodzenia w wysokości 2 000 zł brutto za wynajem sal w terminach objętych harmonogramem. Płatność na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wynajmującego po zakończeniu szkolenia w terminie 14 dni od daty zakończenia szkolenia.

Podstawa zawarcia umowy (w trybie bezprzetargowym) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 37/2019 z dnia 14.06.2019 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/172/2019 z dnia 13.05.2019 r.) oraz zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 804/36/VI/2019 z dnia 17.04.2019 r.

Najemca na podstawie wystawionej faktury uregulował w dniu 28.10.2019 r. należność wynikającą z umowy w wysokości 2 000 zł brutto łącznie za cały okres prowadzonych zajęć (8 dni szkoleniowych).

3. Kontrahent o nr księg. N1266 - umowa dzierżawy nr TAG/8/2019 z dnia 01.09.2019 r. (nr 368/2019 w rejestrze umów WSS nr 3) na dzierżawę powierzchni użytkowej w Pawilonie nr 10 na Poziomie P0 Szpitala, o powierzchni 2.002,25 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności w zakresie handlu detalicznego wraz z archiwum.

Szczegóły dotyczące pomieszczeń – rzut rozmieszczenia, opis dotyczący ilości, rodzaju oraz wyposażenia pomieszczeń w instalacje, zawarto w załącznikach do umowy.

Wydzierżawiający zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala czynszu miesięcznego w wysokości łącznie 17 019,12 zł netto + VAT. Płatność z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury wystawionej przez Wydierżawiającego.

W załączniku nr 1.2 do umowy określono sposób rozliczania za zużyte media – centralne ogrzewanie, energię elektryczną, zimną wodę i odprowadzanie ścieków.

W załączniku nr 1.3 do umowy określono sposób rozliczania opłat za wywóz odpadów komunalnych.

W umowie przewidziano prawo zmiany czynszu po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS.

Umowa została zawarta w trybie bezprzetargowym z dotychczasowym dzierżawcą na okres 2 lat od dnia 01.09.2019 r. do dnia 31.08.2021 r. (przedmiot umowy przekazano protokołem zdawczo-odbiorczym w dniu 02.09.2019 r.).

Podstawa zawarcia umowy (w trybie bezprzetargowym) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 13/2019 z dnia 26.04.2019 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/118/2019 z dnia 17.04.2019 r.) oraz zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2232/288/V/2018 z dnia 25.09.2018 r.

Sprawdzeniem objęto terminowość regulowania zobowiązań dzierżawcy z tytułu czynszu wobec Szpitala (płatność z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury) w okresie od października 2019 r. do czerwca 2020 r.

Na podstawie ewidencji księgowej dla kontrahenta N1266 potwierdzono w znacznej większości terminowe regulowanie należności. Wyjątki to: faktura za listopad 2019 r. – 12 dni opóźnienia, za styczeń 2020 r. – 6 dni opóźnienia.

Naliczenie odsetek za opóźnienia w płatnościach następuje na koniec danego roku – nota odsetkowa za 2019 r. zaksięgowana w dacie 31.12.2019 r. – kwota ogółem 104,77 zł; nota odsetkowa za 2020 r. zaksięgowana z datą 31.12.2020 r. – kwota ogółem 274,63 zł (w tym 32,69 zł z ww. tytułu opóźnienia zapłaty czynszu za styczeń 2020 r.).

4. Kontrahent o nr księg. N1454 - umowa dzierżawy nr TAG/51/P/2019/PAKIET-1/ z dnia 30.07.2019 r. (nr 348/2019 w rejestrze umów WSS nr 3) na dzierżawę pomieszczeń budynku A1 – część budynku A Zaplecza Techniczno-Gospodarczego, tj. pomieszczeń nr P.1, P.2, P.3 o łącznej powierzchni 91,45 m² na terenie Szpitala z przeznaczeniem na prowadzenie działalności w zakresie czyszczenia pojazdów i przygotowania aut do sprzedaży.

Szczegóły dotyczące pomieszczeń – rzut zajmowanych pomieszczeń zawarto w załączniku nr 1.1.A – A/1 do umowy, opisy zawierające informację dot. ilości, rodzaju/funkcji pomieszczeń oraz wyposażenia w instalację zawarto w załączniku nr 1.1.B – A/1 do umowy.

Podstawa zawarcia umowy (w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 4/2019 z dnia 25.02.2019 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/62/2019 z dnia 14.02.2019 r.) oraz zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2232/288/V/2018 z dnia 25.09.2018 r.

Postępowanie uruchomiono w oparciu o wniosek nr TAG/51/2019 z dnia 05.02.2019 r. o wszczęcie procedury przetargowej zarejestrowanej jako TAG/51/P/1/2019.

Proponowane we wniosku warunki dla zawarcia umowy: czas trwania umowy - 3 lata, cel dzierżawy - prowadzenie działalności handlowej lub usługowej nie polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych i konkurencyjnych w stosunku do usług świadczonych przez Szpital.

Umowa została zawarta na okres 3 lat od dnia 30.07.2019 r. do dnia 29.07.2022 r.

Wydzierżawiający zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala czynszu miesięcznego w wysokości łącznie 1 400 zł netto + VAT. Płatność z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury wystawionej przez Wydzierżawiającego.

W załączniku nr 1.2 do umowy określono sposób rozliczania za zużyte media – centralne ogrzewanie, energię elektryczną, zimną wodę, odprowadzanie ścieków, korzystanie z aparatu i łącza telefonicznego.

Rozliczenie mediów na podstawie realnego zużycia stanowiącego podstawę do wystawienia faktury z terminem płatności do 14 dni od wystawienia.

W załączniku nr 1.3 do umowy określono sposób rozliczania opłat za wywóz odpadów komunalnych.

W umowie przewidziano prawo zmiany czynszu po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS.

Sprawdzeniem objęto terminowość regulowania zobowiązań dzierżawcy z tytułu czynszu wobec Szpitala (płatność z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury) w okresie od października 2019 r. do czerwca 2020 r.

Na podstawie ewidencji księgowej dla kontrahenta N1454 stwierdzono nieterminowe regulowanie należności, tj. faktura za listopad 2019 r. – 19 dni opóźnienia, za grudzień 2019 r. – 3 dni opóźnienia; za styczeń 2020 r. – 25 dni opóźnienia, za luty 2020 r. – 7 dni opóźnienia, za marzec 2020 r. – 1 dzień opóźnienia, za kwiecień 2020 r. – 25 dni opóźnienia, za maj 2020 r. – 32 dni opóźnienia, za czerwiec 2020 r. – 26 dni opóźnienia.

Naliczenie odsetek za opóźnienia w płatnościach następuje na koniec danego roku – nota odsetkowa za 2019 r. zaksięgowana w dacie 31.12.2019 r. – kwota ogółem 10,37 zł, nota odsetkowa za 2020 r. zaksięgowana z datą 31.12.2020 r. – kwota ogółem 59,66 zł (w tym 52,65 zł z ww. tytułów opóźnień płatności czynszu).

Zgodnie z pismem nr TAG/274/2020 z dnia 10.08.2020 r. umowa nr TAG/51/P/2019/PAKIET-1/ z dnia 30.07.2019 r. została przez Szpital wypowiedziana (z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia) ze skutkiem na dzień 31.08.2020 r. Podstawą wypowiedzenia umowy było naruszenie warunków umowy dotyczących utrzymania czystości, porządku i estetyki w przedmiocie dzierżawy jak i w jego otoczeniu (§ 13 ust. 5 umowy). Powyższe zostało potwierdzone przez Wydzierżawiającego w trakcie przeprowadzanych wizji lokalnych otoczenia wydzierżawianych pomieszczeń (protokoły z dnia 06.07.2020 r. i 28.07.2020 r.).

5. Kontrahent o nr ksiąg. N1455 - umowy dzierżawy nr:

a) TAG/51/P/2019/PAKIET-2/ z dnia 30.07.2019 r. (nr 355/2019 w rejestrze umów WSS nr 3) na dzierżawę pomieszczeń budynku A2 – część budynku A Zaplecza Techniczno-Gospodarczego, tj. pomieszczeń od nr P.4 do nr P.18 o łącznej powierzchni 884,35 m² na terenie Szpitala z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowo-usługowej;

b) TAG/51/P/2019/PAKIET-5/ z dnia 30.07.2019 r. (nr 354/2019 w rejestrze umów WSS nr 3) na dzierżawę pomieszczeń budynku B3 – część budynku B Zaplecza Techniczno-Gospodarczego,

tj. pomieszczeń nr P.19, P.20, P.21, P.22 o łącznej powierzchni 297,85 m² na terenie Szpitala z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowo-usługowej.

Szczegóły dotyczące pomieszczeń – rzut zajmowanych pomieszczeń zawarto w załącznikach odpowiednio nr 1.1.A – A/2, 1.1.A – B3 do umów, opisy zawierające informację dot. ilości, rodzaju/funkcji pomieszczeń oraz wyposażenia w instalację zawarto w załącznikach odpowiednio nr 1.1.B – A/2, 1.1.B – B3 do umów.

Podstawa zawarcia umów (w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 4/2019 z dnia 25.02.2019 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/62/2019 z dnia 14.02.2019 r.) oraz zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2232/288/V/2018 z dnia 25.09.2018 r.

Postępowanie uruchomiono w oparciu o wniosek nr TAG/51/2019 z dnia 05.02.2019 r. o wszczęcie procedury przetargowej zarejestrowanej jako TAG/51/P/1/2019.

Proponowane we wniosku warunki dla zawarcia umów: czas trwania umowy - 3 lata, cel dzierżawy - prowadzenie działalności handlowej lub usługowej nie polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych i konkurencyjnych w stosunku do usług świadczonych przez Szpital.

Każda z umów została zawarta na okres 3 lat od dnia 30.07.2019 r. do dnia 29.07.2022 r.

Wydzierżawiający zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala czynszu miesięcznego w wysokości 8 900 zł netto + VAT z tytułu umowy nr TAG/51/P/2019/PAKIET-2/ oraz 2 100 zł netto + VAT z tytułu umowy nr TAG/51/P/2019/PAKIET-5/. Płatność czynszów z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury wystawionej przez Wydierżawiającego.

W załączniku nr 1.2 do każdej umowy określono sposób rozliczania za zużyte media – centralne ogrzewanie, energię elektryczną, zimną wodę, odprowadzanie ścieków, korzystanie z aparatu i łącza telefonicznego.

Rozliczenie mediów na podstawie realnego zużycia stanowiącego podstawę do wystawienia faktury z terminem płatności do 14 dni od wystawienia.

W załączniku nr 1.3 do każdej umowy określono sposób rozliczania opłat za wywóz odpadów komunalnych.

W umowach przewidziano prawo zmiany czynszu po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS.

Sprawdzeniem objęto terminowość regulowania zobowiązań dzierżawcy wobec Szpitala (płatność z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury) w okresie od października 2019 r. do czerwca 2020 r.

Na podstawie ewidencji księgowej dla kontrahenta N1455 stwierdzono nieterminowe regulowanie należności, tj. faktura za październik 2019 r. – zapłata w ratach 11 i 20 dni opóźnienia, za listopad 2019 r. – zapłata w ratach 8, 15 i 17 dni opóźnienia, za grudzień 2019 r. – zapłata w ratach 8 i 13 dni opóźnienia; za styczeń 2020 r. – 10 dni opóźnienia, za luty 2020 r. – 17 dni opóźnienia, za marzec 2020 r. – zapłata w ratach 24 i 36 dni opóźnienia, za kwiecień 2020 r. – zapłata w ratach 24, 35 i 48 dni opóźnienia, za maj 2020 r. – zapłata w ratach 31, 36 i 40 dni opóźnienia, za czerwiec 2020 r. – 29, 32 i 41 dni opóźnienia.

Naliczenie odsetek za opóźnienia w płatnościach następuje na koniec danego roku – nota odsetkowa za 2019 r. zaksięgowana w dacie 31.12.2019 r. – kwota ogółem 214,02 zł, nota odsetkowa za 2020 r. zaksięgowana z datą 31.12.2020 r. – kwota ogółem 1 154,45 zł (w tym 555,90 zł z ww. tytułów opóźnień płatności czynszów).

6. Kontrahent, który zawarł umowę nr TAG/165/P/1/2020 z dnia 27.07.2020 r. (nr 262/2020 w rejestrze umów WSS nr 3) na dzierżawę wolnych powierzchni nieruchomości (budyneków) Szpitala, tj. ścian, podłóg w salach chorych, ciągach komunikacyjnych i innych pomieszczeniach, jak i wolne powierzchnie dachu z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu.

Szczegółowy opis przedmiotu umowy jak i jego zakres rzeczowy zawarto w załącznikach nr 1.1, 1.2 i 6 do umowy.

Podstawa zawarcia umowy (w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego) – pozytywna opinia Rady Społecznej Szpitala wyrażona w uchwale nr 77/2018 z dnia 07.11.2018 r. (wniosek Dyrektora Szpitala nr TAG/62/2019 z dnia 14.02.2019 r.), zasady gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2232/288/V/2018 z dnia 25.09.2018 r., uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 476/25/VI/2019 z dnia 08.03.2019 r. ws. wyrażenia zgody na zawarcie przez Szpital umowy dzierżawy na czas oznaczony 10 lat z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu, uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/7/9/2019 z dnia 15.04.2019 r. ws. wyrażenia zgody na zawarcie przez Szpital umowy dzierżawy na czas oznaczony 10 lat z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu.

Postępowanie uruchomiono w oparciu o wniosek nr TAG/165/2020 z dnia 22.04.2020 r. o wszczęcie procedury przetargowej zarejestrowanej jako TAG/165/P/1/2020.

Proponowane we wniosku warunki dla zawarcia umowy: czas trwania umowy - 10 lat, cel dzierżawy – zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu. Umowa została zawarta na okres 10 lat od dnia 27.07.2020 r. do dnia 26.07.2030 r. Ustalono terminy:

- opracowania dokumentacji projektu budowlanego – 60 dni od podpisania umowy,
- zatwierdzenie dokumentacji przez Wydierżawiającego w terminie 14 dni,
- zainstalowanie i uruchomienie Systemu – do 90 dni od dnia zaakceptowania projektu budowlanego.

Wydierżawiający zobowiązany został do zapłaty na rzecz Szpitala:

- comiesięcznej opłaty za funkcjonowanie Systemu w wysokości 25% przychodów netto ze sprzedaży płatnych usług w ramach Systemu + VAT, w terminie 14 dni od dnia otrzymania faktury,
- comiesięcznego czynszu za 1 m² poszczególnych elementów sieci w wysokości 7,10 zł/m² + VAT, płatny z góry do 10 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury,
- miesięcznej opłaty za energię elektryczną na podstawie raportu czasu pracy płatnych odbiorników telewizyjnych stanowiącego podstawę do wystawienia faktury, termin płatności do 15 dni od otrzymania faktury.

W umowie przewidziano prawo zmiany czynszu po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS.

W dniu 26.11.2020 r. do umowy TAG/165/P/1/2020 podpisany został Aneks nr 1 (nr 482/2020 w rejestrze umów WSS nr 3), na mocy którego w związku z panującą od marca 2020 r. sytuacją epidemiczną na terenie kraju oraz Zarządzeniem nr 148/2020 z dnia 09.03.2020 r. w sprawie całkowitego zakazu wstępu na teren szpitala osób trzecich, ustalono nowy termin zatwierdzenia dokumentacji projektowej – do 30.12.2020 r. oraz nowy termin zainstalowania i uruchomienia Systemu – do 30.06.2021 r.

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 29.01.2021 r. umowa pozostawała w realizacji i nie wystawiono żadnych dokumentów rozliczeniowych z nią związanych, w związku z czym kontrahentowi nie przypisano numeru w ewidencji księgowej Szpitala.

Sprawdzeniem objęto również prawidłowość przeprowadzenia postępowań przetargowych pod względem zgodności z obowiązującymi w tym zakresie procedurami wewnętrznymi, zasadami gospodarowania aktywami trwałymi sp zoz określonymi uchwałami Zarządu Województwa Śląskiego oraz przepisami ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami:

a) nr TAG/51/P/2019 - przetarg pisemny nieograniczony.

Ogłoszenie o przetargu na dzierżawę powierzchni (pomieszczeń zaplecza techniczno-gospodarczego) zamieszczono w dniu 27.06.2019 r. na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Szpitala oraz lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej. Oferowane pomieszczenia podlegające dzierżawie zostały przedstawione w 8 pakietach. Termin złożenia ofert - do 8.07.2019 r.

W wymaganym terminie złożonych zostało 8 ofert. Komisja przetargowa powołana decyzją Dyrektora Szpitala nr 1/TAG/2019 z dnia 08.02.2019 r. dokonała w dniu 23.07.2019 r. rozstrzygnięcia przetargu (po dokonaniu oceny prawidłowości ofert) wskazując wybór najkorzystniejszych ofert dla pakietu nr 1, 2 i 5. Nie dokonano wyboru oferty dla pakietów nr 3, 4, 6, 7 i 8 ze względu na błędy formalne

i nieprawidłowości w złożonych ofertach – propozycja Komisji unieważnienie przetargu w ramach pakietów 3, 4, 6, 7 i 8. Decyzją Dyrektora Szpitala zaakceptowany został wybór ofert dla pakietów nr 1, 2, 5 oraz unieważnienie postępowania w części dotyczącej pakietów nr 3, 4, 6, 7 i 8.

Zawiadomienie o rozstrzygnięciu postępowania zamieszczono w dniu 23.07.2019 r. na stronie internetowej szpitala i przesłano wszystkim uczestnikom przetargu.

Umowy podpisano w dniu 30.07.2019 r. na okres 3 lat, tj. od dnia 30.07.2019 r. do dnia 29.07.2022 r.

b) nr TAG/165/P/1/2020 - przetarg pisemny nieograniczony.

Ogłoszenie o przetargu na dzierżawę wolnych powierzchni budynków Szpitala z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu zamieszczono w dniu 14.05.2020 r. na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Szpitala oraz lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej. Termin złożenia ofert i wpłaty wadium – do 28.05.2020 r.

W wymaganym terminie złożone zostały 2 oferty. Komisja przetargowa powołana decyzją Dyrektora Szpitala nr 1/TAG/2020 z dnia 23.04.2020 r. dokonała w dniu 09.06.2020 r. oceny prawidłowości ofert, w wyniku której oferenci zostali wezwani do uzupełnienia złożonych dokumentów. Ponownej oceny ofert Komisja dokonała w dniu 23.06.2020 r. stwierdzając, że oferty spełniają wymogi etapu oceny technicznej w zakresie spełnienia funkcjonalności systemu. Ustalono termin dostarczenia próbek systemu umożliwiających prezentację funkcjonalności systemu na 26.06.2020 r. (dla jednej firmy) i 03.07.2020 r. (dla drugiej firmy). Po przeprowadzeniu prezentacji próbek systemu Komisja dokonała w dniu 13.07.2020 r. rozstrzygnięcia przetargu. Decyzją Dyrektora Szpitala zaakceptowany został wybór oferty nr 2.

Zawiadomienie o rozstrzygnięciu postępowania zamieszczono w dniu 13.07.2020 r. na stronie internetowej szpitala i przesłano wszystkim uczestnikom przetargu.

Umowę podpisano w dniu 27.07.2020 r. na okres 10 lat, tj. od dnia 27.07.2020 r. do dnia 26.07.2030 r.

Ponadto w toku kontroli sprawdzono losowo wybranych kontrahentów, którzy posiadali zadłużenie wobec Szpitala (pow. 20 000 zł), m.in. z tytułu zrealizowanych usług medycznych i wynajmowania pomieszczeń, pod względem prawidłowości podejmowania przez Szpital czynności windykacyjnych:

1. Konto kontrahenta nr J0043 (osoba fizyczna) – należność w wysokości 65 012,43 zł w całości wymagalna dot. okresu 2013-2014; należność wynika z faktur wystawionych z tytułu udzielonych świadczeń medycznych pacjentowi nieubezpieczonemu. W trakcie prowadzonej procedury windykacyjnej wszczęto postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym pacjencie. Postępowania zostały zakończone, w związku z czym (zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami) w dalszym ciągu będą prowadzone standardowe czynności windykacyjne (pozasądowe wezwania do zapłaty), a następnie rozważone zostanie wszczęcie postępowania sądowego (po dokładnym oszacowaniu szansy korzystnego zakończenia postępowań). Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 29.01.2021 r. sprawa pozostawała w toku.

2. Konto kontrahenta nr J0788 (osoba fizyczna) – należność w wysokości 111 599,37 zł w całości wymagalna dot. okresu 2012-2014; należność wynika z faktur wystawionych z tytułu udzielonych świadczeń medycznych pacjentowi nieubezpieczonemu. W trakcie prowadzonej procedury windykacyjnej wszczęto postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym pacjencie. Postępowania zostały zakończone, w związku z czym (zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami) w dalszym ciągu będą prowadzone standardowe czynności windykacyjne (pozasądowe wezwania do zapłaty), a następnie rozważone zostanie wszczęcie postępowania sądowego (po dokładnym oszacowaniu szansy korzystnego zakończenia postępowań). Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 29.01.2021 r. sprawa pozostawała w toku.

3. Konto kontrahenta nr J3589 (osoba fizyczna) – należność w wysokości 29 903,05 zł w całości wymagalna dot. 2017 r. wynika z faktur wystawionych z tytułu udzielonych świadczeń medycznych. W trakcie prowadzonej procedury windykacyjnej wyczerpano procedury przedsądowe – wezwania do zapłaty. Wszczęta została sprawa przed Sądem Rejonowym w Rybniku. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 29.01.2021 r. sprawa pozostawała w toku.

4. Konto kontrahenta nr N0928 (osoba prawna) – należność w wysokości 273 190,91 zł w całości wymagalna; należność dot. okresu 2010-2017 wynika z faktur wystawionych z tytułu najmu pomieszczeń Szpitala. W trakcie prowadzonej procedury windykacyjnej wyczerpano procedury przedsądowe – wezwania do zapłaty. Wszczęta została sprawa przed Sądem Okręgowym w Gliwicach. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 29.01.2021 r. sprawa pozostawała w toku.

Wyjaśnienia w zakresie prowadzonych spraw windykacyjnych złożyła (pismo bez numeru z dnia 04.02.2021 r.) p.o. Dyrektora Szpitala – p. Ewa Fica. Wyjaśnienia włączono do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli nr 8 - 12)

B. Stwierdzone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutek): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

2. Realizacja zobowiązań (legalność, celowość, efektywność poniesionych wydatków) terminowość zapłaty.

A. Opis stanu faktycznego:

Stan zobowiązań Szpitala w badanym okresie wynosił:

- 1) na dzień 31.12.2018 r. - 70 553 896,61 zł, w tym:
 - długoterminowe – 28 638 717,33 zł, w tym kredyty/pożyczki 24 468 466,48 zł;
 - krótkoterminowe - stanowiły kwotę 41 915 179,28 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 19 029 177,30 zł (w tym wymagalne w wysokości 5 737 085,39 zł, wymagalne powyżej 12 miesięcy w wysokości 65 982,67 zł).
- 2) na dzień 31.12.2019 r. - 91 192 370,21 zł, w tym:
 - długoterminowe – 39 505 436,23 zł, w tym kredyty/pożyczki 32 627 395,96 zł;
 - krótkoterminowe - stanowiły kwotę 51 686 933,98 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 23 735 293,66 zł (w tym wymagalne w wysokości 9 088 231,88 zł, wymagalne powyżej 12 miesięcy w wysokości 88 339,84 zł).
- 3) na dzień 31.12.2020 r. (wg stanu na koniec stycznia 2021 r.) - 103 559 518,95 zł, w tym:
 - długoterminowe – 33 154 973,90 zł, w tym kredyty/pożyczki 25 786 325,44 zł;
 - krótkoterminowe - stanowiły kwotę 70 404 545,05 zł, w tym z tyt. dostaw i usług w wysokości 31 474 237,67 zł (w tym wymagalne w wysokości 13 812 999,41 zł, wymagalne powyżej 12-tu miesięcy 154 462,81 zł).

Nieterminowe regulowanie zobowiązań prowadziło do występowania na koniec każdego roku zobowiązań wymagalnych. Od nieterminowo regulowanych zobowiązań niektórzy kontrahenci naliczali odsetki za zwłokę oraz dodatkowe koszty z tytułu rekompensaty zgodnie z ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych:

- **na 31.12.2018 r. wysokość zobowiązań wymagalnych wynosiła 5 737 085,39 zł**, przy niesfinansowanych przez NFZ nadwykonaniach w wysokości 4 380 297,57 zł, kwota naliczonych przez kontrahentów odsetek wynosiła 390 902,01 zł, kwota odsetek zapłaconych przez Szpital wynosiła 322 449,38 zł;

- **na 31.12.2019 r. wysokość zobowiązań wymagalnych wynosiła 9 088 231,88 zł**, przy niesfinansowanych przez NFZ nadwykonaniach w wysokości 5 494 843,52 zł, kwota naliczonych przez kontrahentów odsetek wynosiła 499 866,03 zł, kwota odsetek zapłaconych przez Szpital wynosiła 381 011,54 zł;

- **na 31.12.2020 r. wysokość zobowiązań wymagalnych (wg danych na koniec stycznia 2021 r.) wynosiła 13 812 999,41 zł**, przy niesfinansowanych przez NFZ nadwykonaniach w wysokości 4 241 177,15 zł, kwota naliczonych przez kontrahentów odsetek wynosiła 457 585,01 zł, kwota odsetek zapłaconych przez Szpital wynosiła 418 296,34 zł.

W toku kontroli sprawdzono terminowość regulowania zobowiązań wobec losowo wybranych kontrahentów, w stosunku do których Szpital posiadał największe zadłużenie:

- a) Y0865 (SMITH & NEPHEW Sp. z o.o.),
- b) Y0909 (HOSPITAL SERVICE COMPANY Sp. z o.o. S.K.),
- c) Y1020 (OPTIFARMA Sp. z o.o. S.K.),
- d) Z0043 (PAUL HARTMANN POLSKA Sp. z o.o.),
- e) Z0488 (ROCHE POLSKA Sp. z o.o.),
- f) Z0049 (URTICA Sp. z o.o.).

Szczegółową kontrolą objęto **kontrahentów, którzy wystawili noty odsetkowe i wobec których Szpital w 2019 i 2020 r. zapłacił odsetki od nieterminowo regulowanych zobowiązań:**

1. konto kontrahenta nr Y1020 (OPTIFARMA Sp. z o.o. SK) – zobowiązania z tytułu zakupu leków w wysokości:

- na 31.12.2018 r. – 10 888,55 zł, w tym wymagalne 5 849,02 zł,
- na 31.12.2019 r. – 21 547 01 zł, w tym wymagalne 16 145,93 zł,
- na 31.12.2020 r. – 262 074,24 zł, w tym wymagalne 174 036,44 zł.

Kontrahent z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań naliczył odsetki za zwłokę (ustalenia dokonane na podstawie wybranych dokumentów księgowych o numerach RE-08034, RE-12278, RE-10013). W 2020 r. nastąpiła zapłata odsetek w wysokości **1 368,24 zł** oraz kosztów procesu w wysokości **3 778 zł** od kwoty 26 972,24 zł roszczenia głównego.

2. konto kontrahenta nr Z0043 (PAUL HARTMANN POLSKA Sp. z o.o.) – zobowiązania z tytułu zakupu leków i cewników balonowych w wysokości:

- na 31.12.2018 r. – 80 553,99 zł, w tym wymagalne 26 868,92 zł,
- na 31.12.2019 r. – 264 210,63 zł, w tym wymagalne 162 423,45 zł,
- na 31.12.2020 r. – 385 097,44 zł, w tym wymagalne 222 901,86 zł.

Kontrahent wystawił notę odsetkową nr OD/140/19 z dnia 31.12.2019 r. na kwotę odsetek 8 965,54 zł – brak zapłaty (ustalenia dokonane na podstawie wybranego dokumentu księgowego o numerze RE-12132).

3. konto kontrahenta nr Z0049 (URTICA Sp. z o.o.) – zobowiązania z tytułu zakupu opatrunków, wyrobów z włókien medycznych, obłożeń pola operacyjnego i odzieży medycznej w wysokości:

- na 31.12.2018 r. – 955 196,28 zł, w tym wymagalne 7 720,17 zł,
- na 31.12.2019 r. – 981 676,90 zł, w tym wymagalne 1 566,17 zł,
- na 31.12.2020 r. – 2 567 278,68 zł, w tym wymagalne 935 987,54 zł.

Kontrahent z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań naliczył odsetki za zwłokę oraz koszty dodatkowe z tytułu rekompensaty zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (ustalenia dokonane na podstawie wybranych dokumentów księgowych o numerach RE-09102, RE-09103, RE-09104). W 2019 r. nastąpiła zapłata odsetek w łącznej wysokości **33 690,50 zł** oraz rekompensaty w łącznej wysokości **20 113,67 zł** od kwoty łącznej 1 991 580,24 zł roszczenia głównego.

(dowód: akta kontroli nr 9, 10, 13 - 15)

B. Stwierdzone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutek):

Nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów z tytułu dostaw i usług, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm., a obecnie t. jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Skutkiem powyższej nieprawidłowości była zapłata wobec badanych kontrahentów w 2019 r. odsetek w łącznej wysokości **33 690,50 zł** oraz rekompensaty w łącznej wysokości **20 113,67 zł**, w 2020 r. odsetek w wysokości **1 368,24 zł** oraz kosztów procesu w wysokości **3 778 zł**.

Niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek, nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 289).

Na okoliczność stwierdzonej nieprawidłowości skierowano zapytanie do Dyrektora Szpitala o wskazanie przyczyn, okoliczności i osób odpowiedzialnych za nieterminowe regulowanie zobowiązań. Z wyjaśnień złożonych przez p.o. Dyrektora Szpitala – p. Ewę Fica wynika, że: *„Przyczyną nieterminowych płatności wobec kontrahentów jest wysokie zadłużenie Szpitala. Szpital reguluje najstarsze zobowiązania, które powstały w latach poprzednich ze środków, które otrzymuje z Narodowego Funduszu Zdrowia i innych podmiotów dla których świadczy usługi, po uregulowaniu wynagrodzeń (...). Kwota jaką dysponuje co miesiąc nie pozwala na bieżące regulowanie zobowiązań. Za terminowe regulowanie zobowiązań odpowiada Główny Księgowy”*.

Ponadto jako główne przyczyny mające wpływ na sytuację finansową Szpitala w okresie objętym kontrolą p.o. Dyrektor Szpitala – p. Ewa Fica wskazała:

- sposób kontraktowania i rozliczania świadczeń z NFZ – świadczenie przez Szpital usług medycznych na rzecz ubezpieczonych pacjentów, bez zapewnienia przez NFZ bieżącego finansowania. *„Zbyt niska kwota ryczałtu w stosunku do rzeczywistych potrzeb pacjentów, sposób jego przeliczania (...) wpłynęły nie tylko na wyniki finansowe podstawowej działalności operacyjnej. Skutkowało to również pogorszeniem płynności, co w konsekwencji wpływało na poziom zobowiązań i generowało koszty finansowe z tytułu naliczanych przez kontrahentów odsetek”*;
- wszczęty w dniu 04.05.2018 r. spór zbiorowy – *„W wyniku spotkań, w tym również postępowania mediacyjnego oraz spotkania z udziałem Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego strony sporu podpisały częściowe porozumienia dot. wzrostu wynagrodzenia”* powodujące obciążenia wyniku finansowego odpowiednio o ok. 1 425 000 zł w 2018 r., ok. 13 500 000 zł w 2019 r. i skumulowaną kwotę 21 300 000 zł w 2020 r. (spór zbiorowy zamknięty w marcu 2020 r.);
- wprowadzane w 2018 i 2019 r. korekty do rozliczeń z ZUS będące konsekwencją kontroli ZUS z 2016 r. Łącznie zapłacono zaległe składki w wysokości 7 537 753,66 zł i odsetki w wysokości 2 188 481 zł;
- zawarte w 2018 r. porozumienie z organizacjami związkowymi o dokonywaniu wypłat za tzw. *„zejście po dyżurze”*, co na przestrzeni trzech lat dało kwotę 3 074 000 zł. W złożonych wyjaśnieniach poinformowano, iż w 2021 r. podjęto działania zmierzające do wypowiedzenia ww. porozumienia.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

- Pani Bożena Mocha-Dziechciarz – była Dyrektor Szpitala na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (obecnie t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 305), według którego kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (obecnie t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 711), zgodnie z którym odpowiedzialność za zarządzanie podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą ponosi kierownik;
- Pani Paulina Nosiadek – Główna księgowa – w zakresie nadzoru nad Działem Finansowo-Księgowym.

C. Ocena cząstkowa: negatywna - skala nieprawidłowości znacząco wpływa na kontrolowaną działalność.

Przyczyną negatywnej oceny jest wysoki poziom zobowiązań wymagalnych Szpitala, który wynika z trudnej sytuacji finansowej uniemożliwiającej terminowe regulowanie bieżących płatności. Wyjaśnienia w powyższym zakresie (cytowane w punkcie II.5 ppkt 1 niniejszego dokumentu) wskazują na podejmowanie działań w celu osiągnięcia większej skuteczności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań oraz redukcji poziomu zobowiązań wymagalnych Szpitala jednakże pomimo tego poziom zobowiązań (szczegóły - punkt A) od 2018 r. corocznie wzrasta.

3. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Województwa Śląskiego z przeznaczeniem na zakup sprzętu medycznego oraz wykonanie prac budowlanych.

A. Opis stanu faktycznego:

Kontrolą objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia 4 umów dotacji udzielonych Szpitalowi w latach 2018-2020 z budżetu Województwa Śląskiego:

- 1) nr 1486/ZD/2018 z dnia 02.05.2018 r. z przeznaczeniem na modernizację Oddziału Intensywnej Terapii Szpitala poprzez zakup aparatury i sprzętu medycznego - dofinansowanie z budżetu Województwa w kwocie 869 500,00 zł;
- 2) nr 453/ZD/2019 z dnia 20.02.2019 r. z przeznaczeniem na zakup aparatury i sprzętu medycznego dla realizacji procedur onkologicznych - dofinansowanie z budżetu Województwa w kwocie 1 100 000,00 zł;
- 3) nr 454/ZD/2019 z dnia 20.02.2019 r. z przeznaczeniem na modernizację Oddziału Pediatrycznego - dofinansowanie z budżetu Województwa w kwocie 454 500,00 zł;
- 4) nr 4135/NZ/2020 z dnia 06.11.2020 r. z przeznaczeniem na zakup aparatu USG śródoperacyjnego - dofinansowanie z budżetu Województwa w kwocie 175 000,00 zł.

Weryfikacji poddano:

- zgodność wykonania zadania z zapisami umowy dotacji,
- prawidłowość i terminowość rozliczenia dotacji,
- prawidłowość przyjęcia zakupionego sprzętu medycznego oraz wykonanych robót budowlanych na stan środków trwałych na podstawie dowodów OT.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie dokumentacji obejmującej w szczególności: umowy dotacji wraz z aneksami, umowy zawarte z dostawcami sprzętu/ wykonawcami prac budowlanych, faktury, potwierdzenia płatności, protokoły odbioru będące przedmiotem dofinansowania z dotacji, dowody OT, sprawozdania opisowe z realizacji zadania, którego dotyczy dana dotacja i oświadczenia w sprawie wysokości współczynnika będącego podstawą rozliczenia dotacji w oparciu o art. 116 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

(dowód: akta kontroli nr 16 - 22)

B. Stwierdzone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutek):

W wyniku kontroli stwierdzono **naruszenie postanowień umów dotacji** poprzez:

- 1) **nieterminowe przekazanie opisowego sprawozdania końcowego** - zgodnie z § 3 ust. 11 umowy dotacji nr 1486/ZD/2018 opisowe sprawozdanie końcowe powinno być złożone **do dnia 31.12.2018 r.** Szpital przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zbiorcze sprawozdanie opisowe dotyczące zadań inwestycyjnych finansowanych w 2018 r. z dotacji z budżetu Województwa Śląskiego **dopiero pismem nr IO/21/2019 z dnia 25.01.2019 r.** Powyższe stanowi uchybienie względem postanowień umowy dotacji, nie ma jednak istotnego wpływu na rozliczenie dotacji. W wyjaśnieniach złożonych pismem nr DG/5/2021 z dnia 26.01.2021 r. poinformowano, że „*W związku z dużą ilością obowiązków i innych sprawozdań na koniec roku 2018 i początku 2019 (np. sprawozdania z działań projektowych, plany inwestycyjne, sprawozdania GUS) oraz w związku z równoległą realizacją dużych projektów dofinansowanych ze środków UE nastąpiło opóźnienie czasowe w złożeniu sprawozdania opisowego*”;

(dowód: akta kontroli nr 23)

- 2) **nieterminowy zwrot na rachunek Urzędu dochodu uzyskanego z tytułu kary umownej naliczonej dostawcy sprzętu, którego zakup był współfinansowany z dotacji.** Powyższe dotyczy umowy dotacji nr 453/ZD/2019 w ramach której dofinansowano m. in. zakup mikroskopu

konsultacyjnego z kamerą będącego przedmiotem umowy dostawy nr TAM-604-PN/86-2019 z dnia 17.10.2019 r. Szpital naliczył Dostawcy karę umowną w wysokości 3 592,96 zł tytułem 8-dniowego opóźnienia dostawy.

Karę naliczono na podstawie noty księgowej nr 72/2019 z dnia 23.12.2019 r. Szpital powiadomił Dostawcę o naliczonej karze umownej pismem nr TAM/1036/2019 z dnia 23.12.2019 r., które kontrahent otrzymał w dniu 07.01.2020 r.

Potrącenia wartości kary umownej Szpital dokonał z zabezpieczenia należytego wykonania umowy **ze skutkiem na dzień 25.02.2020 r.**

W dniu 26.01.2021 r. Szpital przekazał na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego kwotę 3 536,00 zł tytułem zwrotu uzyskanego dochodu dotyczącego kary umownej, proporcjonalnie do udziału dotacji w kosztach inwestycji.

Zwrotu dokonano po upływie 336 dni od daty dokonania potrącenia kary z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Zgodnie z § 3 ust. 15 umowy dotacji *„Podmiot leczniczy zobowiązuje się, w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu kar umownych, do jego zwrotu na rachunek bankowy wskazany przez Województwo, proporcjonalnie do udziału dotacji w kosztach inwestycji, w terminie 7 dni od daty wpływu dochodu na rachunek podmiotu leczniczego“.*

Termin określony w § 3 ust. 15 umowy dotacji nr 453/ZD/2019 przypadał więc na dzień 03.03.2020 r., co oznacza, że **zwrotu środków na rachunek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dokonano z opóźnieniem 329 dni.**

Pismem nr DG/47/2021 z dnia 08.04.2021 r. p.o. Dyrektora Szpitala – p. Ewa Fica poinformowała, że *„Zwrot dochodu nastąpił w okresie, kiedy powzięto informację, że uzyskane środki powinny zostać zwrócone. Sytuacja ta nie wynikała z zaniedbania obowiązków, a dużą ilością otrzymywanych dotacji, koniecznością ich rozliczania i bieżącymi obowiązkami, które powodują że pracownicy popełniają błędy.*

Na chwilę obecną wszyscy pracownicy zaangażowani w procedury związane z zakupami inwestycyjnymi pochodzącymi ze środków z dotacji, a w razie konieczności nakładaniem i dochodzeniem kar umownych wynikających z braku prawidłowej realizacji umowy przez dostawcę, przekazują sobie wszystkie niezbędne informacje, aby takie sytuacje nie powtórzyły się w przyszłości“.

Ponadto w przypadku sprzętu medycznego, którego zakup dofinansowano w ramach umowy dotacji nr 1486/ZD/2018, stwierdzono **znaczne opóźnienie naliczenia przez Szpital kary umownej wynikającej z nieterminowej realizacji dostawy przez wykonawcę.**

Powyższe dotyczy systemu monitorowania pacjenta **dostarczonego w dniu 13.12.2018 r.** na podstawie umowy nr TAM-1004-PN/114-2018.

Szpital naliczył wykonawcy karę umowną w wysokości 14 761,46 zł (tytułem 2-dniowego opóźnienia dostawy) **dopiero w trakcie czynności kontrolnych**, na podstawie noty księgowej nr 54/2020 z dnia 31.12.2020 r. Wykonawca został poinformowany o naliczonej karze pismem nr GFK-58/2021 z dnia 21.01.2021 r., które otrzymał w dniu 01.02.2021 r.

Powyższe pozostaje w związku z rozliczeniem środków przyznanych Szpitalowi z budżetu Województwa Śląskiego, gdyż zgodnie z § 3 ust. 15 umowy dotacji *„Podmiot leczniczy zobowiązuje się, w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu kar umownych, do jego zwrotu na rachunek bankowy wskazany przez Województwo, proporcjonalnie do udziału dotacji w kosztach inwestycji, w terminie 7 dni od daty wpływu dochodu na rachunek podmiotu leczniczego“.*

Naliczoną karę Szpital potrącił z wniesionego przez wykonawcę zabezpieczenia wykonania umowy. W dniu 12.02.2021 r. dochód z tytułu kary umownej, w wartości proporcjonalnej do udziału dotacji w kosztach inwestycji, tj. w kwocie 14 590,23 zł, został przekazany na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

P.o. Dyrektora Szpitala – p. Ewa Fica poinformowała, że powodem opóźnienia naliczenia kary umownej *„było zagubienie dokumentów w dziale Finansowo-Księgowym. Sytuacja ta nie wynikała z zaniedbania obowiązków, a okresu w którym winna być wystawiona. Koniec roku to intensywne prace związane z przygotowaniem sprawozdania finansowego, przeprowadzeniem inwentaryzacji*

i bieżącymi obowiązkami, które powodują że pracownicy popełniają błędy. Osoba odpowiedzialna za zagubienie dokumentów nie jest już pracownikiem szpitala”.

(dowód: akta kontroli nr 24, 25)

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

- Pani Bożena Mocha-Dziechciarz – była Dyrektorem Szpitala na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (obecnie t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 305), według którego kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (obecnie t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.), zgodnie z którym odpowiedzialność za zarządzanie podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą ponosi kierownik;
- Pani Paulina Nosiadek – Główna księgowa – w zakresie nadzoru nad Działem Finansowo-Księgowym.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Stwierdzono przypadki naruszenia postanowień umów dotacji, które nie miały jednak charakteru rażącego.

4. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych ze szczególnym uwzględnieniem procedury wyboru dostawców sprzętu medycznego oraz wykonawców prac budowlanych.

A. Opis stanu faktycznego:

Sprawdzono zgodności procedury wyboru wykonawców z przepisami obowiązującej w latach 2018-2020 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (zwanej dalej także „ustawą Pzp”) oraz regulacjami wewnętrznymi Szpitala dotyczącymi udzielania zamówień i pracy komisji przetargowej.

W okresie objętym kontrolą w Szpitalu obowiązywały „Zasady udzielania zamówień publicznych” wprowadzone z dniem 11.06.2018 r. zarządzeniem Dyrektora nr 40/2018 z dnia 30.04.2018 r. Straciło moc obowiązywania zarządzenie Dyrektora nr 9/2017 z dnia 31.01.2017 r.

W formie załączników do ww. zasad udzielania zamówień określono m. in.:

- wzory wniosków o wszczęcie postępowań w sprawie udzielenia zamówienia,
- regulamin pracy komisji przetargowej,
- zasady udzielania zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie dokumentacji 4 postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, których przedmiotem było udzielenie zamówienia na:

1) zakup systemu monitorowania pacjenta w ramach realizacji zadania inwestycyjnego „Modernizacja Oddziału Intensywnej Terapii SPZOZ WSS nr 3 w Rybniku“ (postępowanie nr TAM-1004-PN/114-2018).

Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Pzp aktualnych na dzień wszczęcia postępowania, tj. dzień ogłoszenia przez zamawiającego informacji o zamówieniu na stronie internetowej Szpitala, co nastąpiło w dniu 22.10.2018 r. (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.).

Wniosek o zgodę na uruchomienie procedury zamówienia publicznego z dnia 16.10.2018 r. został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala.

Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 555 000,00 zł netto, co stanowiło równowartość 128 719,53 euro. Szacowana wartość zamówienia nie przekraczała równowartości kwoty 221 000 euro, jednak z uwagi na fakt, że była to część planowanego na rok 2018 zakupu sprzętu medycznego komisja zaproponowała zastosowanie procedury unijnej.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane w dniu 17.10.2018 r. Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 20.10.2018 r. pod numerem 2018/S 203-461711. Treść ogłoszenia o zamówieniu oraz SIWZ zamieszczono na stronie internetowej Szpitala w dniu 22.10.2018 r.

W postępowaniu wpłynęła jedna oferta przez Viridian Polska Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 738 073,08 zł brutto.

W wyniku postępowania zawarto umowę nr TAM-1004-PN/114-2018. Umowa została zawarta z datą 03.12.2018 r., jednak kontrahent podpisał umowę z datą 11.12.2018 r. Wartość umowy wyniosła 738 073,08 zł brutto.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przekazano w dniu 03.01.2019 r. Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 07.01.2019 r. pod numerem 2019/S 004-004733.

Protokół postępowania został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala w dniu 08.03.2019 r.;

2) wykonanie prac modernizacyjnych na oddziale Pediatrycznym - Odcinek Dzieci Starszych i Odcinek Dzieci Młodszych (postępowanie nr TT-425-PN/115-2018).

Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Pzp aktualnych na dzień wszczęcia postępowania, tj. dzień ogłoszenia przez zamawiającego informacji o zamówieniu na stronie internetowej Szpitala, co nastąpiło w dniu 24.10.2018 r. (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.).

Wniosek z dnia 12.10.2018 r. o zgodę na uruchomienie procedury zamówienia publicznego został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala.

Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 377 886,18 zł netto, co stanowiło równowartość kwoty 87 642,04 euro. Zamawiający przeznaczył na realizację zamówienia kwotę 464.800,00 zł brutto.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 24.10.2018 r. pod numerem 639975-N-2018. W toku postępowania dokonano zmiany treści ogłoszenia - zmianę opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 02.11.2018 r. pod numerem 500263412-N-2018. Treść ogłoszenia o zamówieniu oraz SIWZ zamieszczono na stronie internetowej Szpitala w dniu 24.10.2018 r.

W postępowaniu wpłynęły 3 oferty:

- PPHU „MEDREM“ Sp. z o.o. z Rybnika - na kwotę 668 888,88 zł brutto;
- WITAN Centrum Podłóg Sp. z o.o. z miejscowości Suszec - na kwotę 926 137,59 zł brutto;
- Firma Usługowo-Handlowa „B.I.T“ Jerzy Brzoska z miejscowości Czernica - na kwotę 552 233,46 zł brutto.

W wyniku zestawienia ofert jako najkorzystniejszą wybrano ofertę Firmy Usługowo-Handlowej B.I.T“ Jerzy Brzoska z miejscowości Czernica.

Umowę w sprawie udzielenia zamówienia zawarto w dniu 11.12.2018 r. na kwotę 552 233,46 zł brutto.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 14.12.2018 r. pod numerem 500299749-N-2018.

Protokół postępowania został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala w dniu 17.12.2018 r.;

3) zakup mikrotomów półautomatycznych oraz barwiarki z nakrywarką (postępowanie nr TAM-647-PN/92-2019).

Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Pzp aktualnych na dzień wszczęcia postępowania, tj. dzień ogłoszenia przez zamawiającego informacji o zamówieniu na stronie internetowej Szpitala, co nastąpiło w dniu 23.08.2019 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.).

Wniosek o zgodę na uruchomienie procedury zamówienia publicznego z dnia 16.08.2019 r. został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala.

Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 439 000,00 zł netto, co stanowiło równowartość kwoty 101 815,99 euro.

Zgodnie z protokołem ze wstępnego posiedzenia komisji przetargowej z dnia 19.08.2019 r. szacowana wartość zamówienia nie przekraczała równowartości kwoty 221 000 euro, jednak z uwagi na fakt, że była to część planowanego na rok 2019 zakupu sprzętu medycznego komisja zaproponowała zastosowanie procedury unijnej.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane w dniu 20.08.2019 r. Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 23.08.2019 r. pod numerem 2019/S 162-397832. Treść ogłoszenia o zamówieniu oraz SIWZ zamieszczono na stronie internetowej Szpitala w dniu 23.08.2019 r.

W postępowaniu wpłynęła jedna oferta złożona przez Elektro Med Grzegorz Pałkowski z miejscowości Niepołomice na kwotę 437 400,00 z brutto.

Umowę w sprawie udzielenia zamówienia zawarto w dniu 14.10.2019 r. na kwotę 437 400,00 zł brutto.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane w dniu 28.10.2019 r. Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 31.10.2019 r. pod numerem 2019/S 211-515838.

Protokół postępowania został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala w dniu 31.10.2019 r.;

4) zakup aparatu USG śródoperacyjnego (postępowanie nr TAM-1023-PN/101-2020).

Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Pzp aktualnych na dzień wszczęcia postępowania, tj. dzień ogłoszenia przez zamawiającego informacji o zamówieniu na stronie internetowej Szpitala, co nastąpiło w dniu 19.10.2020 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.).

Wniosek z dnia 12.10.2020 r. o zgodę na uruchomienie zamówienia publicznego został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala. Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 164 745,77 zł netto, co stanowiło równowartość kwoty 38 588,47 euro.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 19.10.2020 r. pod numerem 598308-N-2020. Treść ogłoszenia o zamówieniu oraz SIWZ zamieszczono na stronie internetowej Szpitala w dniu 19.10.2020 r.

W dniu 23.10.2020 r. opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 540209220-N-2020 zmianę ogłoszenia o zamówieniu.

W postępowaniu wpłynęła 1 oferta złożona przez Philips Polska Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 176 978,04 zł brutto.

W dniu 09.11.2020 r. zawarto umowę z Philips Polska Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 176 978,04 zł brutto.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 26.11.2020 r. pod numerem 510239064-N-2020.

Protokół postępowania został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala w dniu 26.11.2020 r.

(dowód: akta kontroli nr 26, 27)

B. Stwierdzone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutek): nie stwierdzono.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

Zagadnienia niepodlegające ocenie

5. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

Poprzednią kontrolę planową w Szpitalu przeprowadzili pracownicy Wydziału Kontroli tut. Urzędu (obecnie Departament Audytu i Kontroli) w zakresie gospodarki finansowej za lata 2015-2017.

W wyniku kontroli wydano zalecenia ujęte w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 26.04.2018 r., których realizację sprawdzono w toku bieżących czynności.

W listopadzie 2019 r. przeprowadzona została kontrola doraźna w zakresie wybranych zagadnień z gospodarki mieniem w 2019 r. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości (wystąpienie pokontrolne z dnia 23.01.2020 r.).

Wydane zalecenia dotyczyły:

1) Podejmowania działań w celu osiągnięcia większej skuteczności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz redukcji poziomu zobowiązań wymagalnych Szpitala.

W wyniku bieżących czynności stwierdzono, że Szpital w kontrolowanym okresie miał nadal trudności w realizacji zobowiązań (opisano w pkt 2 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego). Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez p.o. Dyrektora Szpitala – p. Ewę Fica – „W latach 2018 – 2020 podejmowano wielorakie działania mające na celu poprawę sytuacji finansowej szpitala, której celem było zwiększenie wpływów pieniężnych czy redukcja wydatków. Począwszy od działań mających na celu zwiększenie przychodów z Narodowego Funduszu Zdrowia (...) zwracano się także o umorzenie podatku od nieruchomości uzyskując co roku zgodę Prezydenta Miasta Rybnika (...) w celu restrukturyzacji salda zadłużenia wymagalnego w kolejnych latach zawierane były umowy pożyczkowe (...). Wśród innych działań należy wymienić prowadzenie negocjacji z kontrahentami w zakresie spłat zadłużenia wymagalnego, a mających na celu odstąpienie w całości lub w części od naliczania odsetek (...). W 2018 r. wysłano ponad 150 pism z taką prośbą, dzięki czemu umorzono odsetki naliczone memoriałowo na kwotę 72 367,36 zł oraz odstąpiono od dochodzenia odsetek na kwotę 236 196,12 zł (...). W 2019 r. wystosowano ponad 218 pism z prośbą o odstąpienie od naliczania odsetek. W wyniku podejmowanych działań umorzono odsetki naliczone memoriałowo na kwotę 70 840,85 zł oraz odstąpiono od dochodzenia odsetek na łączną kwotę 608 624,33 zł (...). W 2020 r. nie zaciągnięto kolejnej pożyczki (...). Z prośbą o odstąpienie odsetek zwrócono się do 179 kontrahentów. W wyniku podjętych działań wierzyciele odstąpili od naliczania odsetek w kwocie 346 315,21 zł (...).”

2) Przyjmowania wadium w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w formach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz zapisach SIWZ.

Kontrolę w zakresie prawidłowości przyjmowania wadium przeprowadzono na przykładzie 3 postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, których przedmiotem było udzielenie zamówienia na:

- zakup systemu monitorowania pacjenta (postępowanie nr TAM-1004-PN/114-2018),
- wykonanie prac modernizacyjnych na oddziale Pediatrycznym - Odcinek Dzieci Starszych i Odcinek Dzieci Młodszych (postępowanie nr TT-425-PN/115-2018),
- zakup mikrotomów półautomatycznych oraz barwiarki z nakrywką (postępowanie nr TAM-647-PN/92-2019).

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wadium było wnoszone przez wykonawców w formach określonych w ustawie Pzp oraz zapisach SIWZ.

3) Zwiększenia nadzoru w zakresie terminowości zwracania wykonawcom zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu zamówienia.

W okresie objętym kontrolą zasady zwrotu wykonawcom zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu zamówienia określały przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z art. 151 ww. ustawy zamawiający powinien zwrócić zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania go za należyte wykonane.

Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia, przy czym kwota ta jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Przepisy ustawy obowiązywały do dnia 31.12.2020 r. Od dnia 01.01.2021 r. kwestie zwrotu zabezpieczenia reguluje art. 453 ustawy Pzp z dnia 11 września 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019). W myśl przepisów nowej ustawy Pzp zamawiający jest uprawniony do zachowania części zabezpieczenia nie tylko na okres rękojmi za wady ale również na okres gwarancji.

Realizację zalecenia sprawdzono na przykładzie zamówień na:

- wykonanie prac modernizacyjnych na oddziale Pediatrycznym - Odcinek Dzieci Starszych i Odcinek Dzieci Młodszych (postępowanie nr TT-425-PN/115-2018),
- zakup systemu monitorowania pacjenta (postępowanie nr TAM-1004-PN/114-2018),
- zakup mikrotomów półautomatycznych oraz barwiarki z nakrywarką (postępowanie nr TAM-647-PN/92-2019).

W postępowaniu nr TT-425-PN/115-2018 zabezpieczenie stanowiło kwotę 55.223,35 zł.

Wykonawca wniósł zabezpieczenie w formie gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu oraz właściwego usunięcia wad i usterek nr 998-A789813 i nr 998-A789814 z dnia 10.12.2018 r.:

- do kwoty 55.223,35 zł, ważną w okresie: 11.12.2018 r. – 30.06.2019 r., tytułem niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu,
- do kwoty 16.567,01 zł, ważną w okresie: 01.06.2019 r. – 16.06.2024 r. tytułem nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek.

Ze względu na formę, w jakiej zostało złożone zabezpieczenie będzie ono podlegało zwrotowi dopiero po upływie okresu gwarancji z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek. Nie wniesiono uwag.

W przypadku pozostałych 2 postępowań **stwierdzono nieterminowy zwrot zabezpieczenia, czym naruszono art. 151 ust. 1 ustawy Pzp, w brzmieniu obowiązującym na dzień wszczęcia przedmiotowych postępowań (obecnie art. 453 ust. 1 ustawy Pzp).**

Dotyczy to postępowań:

- a) nr TAM-1004-PN/114-2018, gdzie dokonano zwrotu części zabezpieczenia **ponad 2 lata po upływie terminu.**

Zgodnie z zapisami umowy 70% zabezpieczenia miało zostać zwrócone wykonawcy do 30 dni od dnia wykonania przedmiotu umowy potwierdzonego protokołem uruchomienia. Odbiór i uruchomienie sprzętu zostało potwierdzone protokołem z dnia 13.12.2018 r. Wobec powyższego Szpital powinien zwrócić wykonawcy kwotę 51 665,12 zł **do dnia 12.01.2019 r.** Pozostałe 30% zabezpieczenia stanowi zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i podlega zwrotowi do dnia 28.12.2022 r.

Szpital zwrócił wykonawcy tylko kwotę 36 903,66 zł. Zwrotu ww. kwoty na rachunek wykonawcy dokonano **w dniu 27.01.2021 r.**

Różnicę, w kwocie 14 761,46 zł, Szpital potrącił z wartości zabezpieczenia tytułem kary umownej za nieterminową dostawę przedmiotu zamówienia (kara umowna za 2 dni opóźnienia dostawy naliczona wykonawcy na podstawie noty księgowej nr 54/2020 z dnia 31.12.2020 r.). Wskazać należy, że zgodnie z § 5 ust. 2 umowy nr TAM-1004-PN/114-2018 „Kary, o których mowa w niniejszej umowie, Wykonawca zapłaci na wskazany przez Zamawiającego rachunek bankowy przelewem, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia mu żądania Zamawiającego zapłaty takiej kary umownej”. Dalej wskazano, iż po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiający ma prawo potrącić kary umowne z zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że Szpital powiadomił Wykonawcę o naliczonej karze umownej dopiero pismem nr GFK-58/2021, który kontrahent otrzymał w dniu 01.02.2021 r. Termin 14 dni kalendarzowych upływał w dniu 15.02.2021 r.;

- b) nr TAM-647-PN/92-2019, gdzie dokonano zwrotu części zabezpieczenia **70 dni po upływie terminu.**

70% zabezpieczenia miało zostać zwrócone wykonawcy do 30 dni od dnia wykonania przedmiotu umowy potwierdzonego protokołem uruchomienia. Dostawa ostatniego elementu, tj. barwiarki z nakrywarką nastąpiła w dniu 18.11.2019 r. Wobec powyższego Szpital powinien zwrócić wykonawcy kwotę 30 618,00 zł **do dnia 18.12.2019 r.**

Pozostałe 30% zabezpieczenia stanowi zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i podlega zwrotowi do dnia 03.12.2023 r.

Zgodnie z bankowym potwierdzeniem realizacji przelewu Szpital przekazał na rachunek wykonawcy kwotę 8 770,62 zł (z czego kwotę 8 748,00 zł tytułem zwrotu zabezpieczenia oraz odsetki na kwotę 22,62 zł). Zwrotu dokonano **w dniu 26.02.2020 r.**

Różnicę, w kwocie 21 870,00 zł, Szpital potrącił z wartości zabezpieczenia tytułem kary umownej za nieterminową dostawę przedmiotu zamówienia (kara umowna za 5 dni opóźnienia dostawy naliczona wykonawcy na podstawie noty księgowej nr 73/2019 z dnia 23.12.2019 r.). Potrącenia dokonano w oparciu o § 5 ust. 2 umowy nr TAM-647-PN/92-2019.

Pismem nr DG/15/2021 z dnia 04.02.2021 r., podpisanym przez p.o. Dyrektora Szpitala - p. Ewę Fica poinformowano, że „*Nieterminowe przekazanie przez Dział Aparatury Medycznej do Działu Finansowo-Księgowego polecenia zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy wyjaśnione zostało jako spowodowane nadmiarem obowiązków i brakami kadrowymi w dziale. Opóźnienie w naliczeniu kary dotyczącej umowy TAM-647-PN/92-2019 oraz opóźnienie w zwolnieniu zabezpieczenia wynikało z zagubienia dokumentów przez Dział Finansowo-Księgowy*”.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

- Pani Bożena Mocha-Dziechciarz – była Dyrektorem Szpitala na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2019), zgodnie z którym za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (obecnie t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.), zgodnie z którym odpowiedzialność za zarządzanie podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą ponosi kierownik;
- Pani Paulina Nosiadek – Główna księgowa – w zakresie nadzoru nad Działem Finansowo-Księgowym.

4) Dochowywania należytej staranności przy sporządzaniu protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Realizację zalecenia sprawdzono na przykładzie dokumentacji 4 postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, których przedmiotem było udzielenie zamówienia na:

- zakup systemu monitorowania pacjenta (postępowanie nr TAM-1004-PN/114-2018),
- wykonanie prac modernizacyjnych na oddziale Pediatrycznym - Odcinek Dzieci Starszych i Odcinek Dzieci Młodszych (postępowanie nr TT-425-PN/115-2018),
- zakup mikrotomów półautomatycznych oraz barwiarki z nakrywarką (postępowanie nr TAM-647-PN/92-2019),
- zakup aparatu USG śródoperacyjnego z wyposażeniem (postępowanie nr TAM-1023-PN/101-2020).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowości sporządzania protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(dowód: akta kontroli nr 28)

6. Realizacja przez Szpital Standardów zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi (zwanymi dalej „Standardami”) przyjętych uchwałą nr 923/120/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22.04.2020 r.

Kontrolą objęto następujące umowy:

- nr TAG/165/P/1/2020 z dnia 27.07.2020 r. na dzierżawę wolnych powierzchni nieruchomości (budynek) Szpitala, tj. ścian, podłóg w salach chorych, ciągach komunikacyjnych i innych pomieszczeniach, jak i wolne powierzchnie dachu z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do Internetu,
- nr TAM-1023-PN/101-2020 z dnia 09.11.2020 r., której przedmiotem był zakup aparatu USG śródoperacyjnego z wyposażeniem dla Oddziału Chirurgii Ogólnej Szpitala.

Powyższe umowy zawierały wymagane przez Standardy informacje, dotyczące:

- daty zawarcia umowy,
- określenia stron,
- przedmiotu umowy,
- terminu realizacji,
- wynagrodzenia,
- praw i obowiązków stron umowy,
- gwarancji dot. przedmiotu umowy,
- kar umownych,
- przesłanek odstąpienia od umowy,
- informacji dotyczących przetwarzania danych osobowych.

Sprawdzono także dostosowanie wewnętrznych procedur Szpitala w zakresie planowania zamówień publicznych oraz wyboru wykonawcy zamówienia do rekomendacji przedstawionych w *Standardach*. Wszczęcie postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego (opisanych w punkcie II.4. projektu wystąpienia) następowało na podstawie wniosków akceptowanych przez Dyrektora Szpitala. Załącznikiem do wniosku o wszczęcie postępowania była informacja na temat wykorzystania planu finansowego.

W wyniku kontroli nie wniesiono uwag.

(dowód: akta kontroli nr 29)

III. Uwagi.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

1. Wystąpienie pokontrolne posiada 21 stron.
2. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

1. Zintensyfikować podejmowane działania w celu osiągnięcia większej skuteczności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań oraz redukcji poziomu zobowiązań wymagalnych Szpitala.
2. Przestrzegać postanowień umów dotacji przyznawanych z budżetu Województwa Śląskiego, w szczególności w zakresie terminowego przekazywania do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego:
 - a) opisowych sprawozdań końcowych z realizacji zadań finansowanych ze środków dotacji,
 - b) osiągniętych dochodów z tytułu kar umownych, proporcjonalnie do udziału dotacji w kosztach inwestycji.
3. W przypadku niewłaściwego wykonania umów przez kontrahentów Szpitala, naliczać i egzekwować niezwłocznie i na bieżąco kary umowne wynikające z umów.
4. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwracać wykonawcom zgodnie z zasadami określonymi w art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.).

**Osoba upoważniona przez
Zarząd Województwa Śląskiego:**

z upoważnienia Zarządu Województwa Śląskiego

Robert Lipka

Dyrektor Departamentu

Audytu i Kontroli

.....
(podpis osoby upoważnionej przez Zarząd
Województwa Śląskiego)

POUCZENIE

Zgodnie z § 25 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (t. jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1331) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zgodnie z § 30 ust. 1 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28.04.2021 r., kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.